Projectplan Pilot PeuterPlus Ooststellingwerf 2025

1. Inleiding

Alle kinderen hebben, ongeacht hun achtergrond, het opleidingsniveau van de ouders of de financiële thuissituatie, recht op gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier. Soms verloopt de ontwikkeling van een kind anders dan verwacht en is (tijdelijk) extra ontwikkelingsstimulering nodig. Juist bij jonge kinderen is het rendement van die stimulering groot. In de gemeente Ooststellingwerf is dan ook hulp en ondersteuning beschikbaar voor wie dat nodig heeft. Daarentegen wordt er geen zwaardere hulp geboden aan ouders en kinderen dan nodig. We kijken naar datgene dat wel goed gaat en ondersteunen op het stukje waar dat (nog) niet lukt. Dit sluit aan bij de doelen van de opgave *Goed Opgroeien (2022-2024*) uit de Visie op Samenleven. Voornamelijk bij de doelen dat jeugdigen zich optimaal ontwikkelen en dat jeugdigen en ouders zich ondersteund voelen bij opvoeden en opgroeien, en in mindere mate ook bij de doelen dat jonge inwoners weerbaar zijn en dat ouders/verzorgers vaardige opvoeders zijn

2. Aanleiding

In de gemeente Ooststellingwerf zijn er verschillende vormen van peuter- en kinderopvang. Het gaat hierbij om regulier basisaanbod. Voor kinderen met een zware ondersteuningsbehoefte is er buiten de gemeente specialistisch aanbod in de vorm van jeugdhulp.
Zowel vanuit het gebiedsteam als uit de aanbieders kinderopvang/peuterspeelgroepen krijgen we signalen dat er een leemte wordt ervaren in het aanbod voor peuters met een extra ondersteuningsbehoefte. Het gaat om peuters die niet persé naar specialistisch aanbod hoeven.

2.1. Huidig basisaanbod Ooststellingwerf

Kinderopvang voor nul tot vierjarigen stelt ouders in staat om arbeid en zorg te combineren. Daarnaast zijn er verspreid over verschillende dorpen peuterspeelgroepen. Dit aanbod behoort toe aan Scala en is voor peuters van twee tot vier jaar. De nadruk ligt op spelenderwijs leren en ontwikkelen in een veilige omgeving, onder begeleiding van pedagogisch medewerkers. De peuterspeelgroepen bestaan uit maximaal zestien peuters.

	Kinderopvang	**Peuteropvang** **Peuterspeelgroepen**
Leeftijd	0-4 jarigen	2-4 jarigen
Duur	Afhankelijk van de ouders	Minimaal 2 dagdelen (11 uur)
Doel	Gericht op verzorging en ontwikkeling. Maakt combinatie arbeid en zorg mogelijk.	Gericht op het spelenderwijs voorbereiden op de basisschool.
Wet	▪ Wet Kinderopvang. ▪ Wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk . ▪ Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK).	▪ Wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. ▪ Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK).
Bekostiging	▪ Toeslag kinderopvang (belastingdienst) ▪ Inkomensafhankelijke ouderbijdrage	▪ Inkomensafhankelijke ouderbijdrage ▪ Toeslag kinderopvang of ▪ subsidie gemeente (Asschergelden)

Sommige peuters in onze gemeente hebben extra zorg en ondersteuning nodig bijvoorbeeld vanwege een (taal-) ontwikkelingsachterstand. Hiervoor hebben we in de gemeente Ooststellingwerf het volgende aanbod:

- **Integrale Vroeghulp**: gericht op het gezin en op ondersteuning bij de opvoeding.
- **STAP-programma's: ee**n lichte vorm van opvoedondersteuning waarbij een pedagoog een gezin helpt met alledaagse vragen en een brug vormt tussen gezin, school, kinderopvang, gezondheidszorg, e.d.
- **Voorschoolse Educatie**: aanvullend aanbod in peuterspeelgroepen, gericht op taalontwikkeling en het wennen aan het functioneren in een 'schoolse' groep. Daarnaast is er **VE Thuis**: lichte ondersteuning voor ouders gekoppeld aan het VE-programma dat kinderen volgen.

2.2 Specialistisch aanbod

Wanneer een jong kind zwaardere ondersteuning en hulp nodig heeft, is er buiten de gemeentegrenzen specialistische jeugdhulp beschikbaar. Hieronder vallen onder andere:

- B**ehandel- experticecentrum (BEC**): zware gespecialiseerde hulp voor kinderen met een zware of complexe ondersteuningsbehoefte;
- M**edisch kinderdagverblijf:** aanbod voor kinderen die medische ondersteuning nodig hebben, bijvoorbeeld een voedingssonde.

Voor peuters met ontwikkelingsachterstanden en/of gedragsproblemen is extra ondersteuning wenselijk. Deze extra ondersteuning is niet haalbaar in de reguliere peutergroepen/kinderopvang. Daarom worden deze peuters vaak verwezen naar jeugdhulp, een BEC-traject. Terwijl een BEC-traject in werkelijkheid te intensief en te kostbaar is. Het is daarom wenselijk om voor deze jonge kinderen een passend ondersteuningsaanbod te realiseren op een thuisnabije plek binnen de gemeentegrenzen. Dit aanbod noemen we *PeuterPlus.*

3. Wat is PeuterPlus?
PeuterPlus is een preventief aanbod dat gezien kan worden als aanvulling op het voorschoolse aanbod en Vve. Peuterplus biedt intensieve ontwikkelingsstimulering aan kinderen van 2 tot de leerplichtige leeftijd van 4 jaar en 11 maanden. In de PeuterPlus groep wordt de ontwikkeling van het kind gestimuleerd en de ouders worden daarbij intensief betrokken. Het kind leert vaardigheden die belangrijk zijn voor de totale ontwikkeling, zoals communicatieve vaardigheden, sociale en emotionele vaardigheden, praktische vaardigheden en motorische vaardigheden. De PeuterPlus-groep bestaat uit maximaal 8 kinderen per dag, waardoor er meer tijd en ruimte is voor individuele aandacht.

	PeuterPlus
Leeftijd	2-4 jarigen (eventueel + 11 maanden)
Duur	Minimaal twee dagdelen, maximaal vier
Doel	Gericht op ontwikkelingsstimulering.
Indicatie	Verwijzing/toekenning door gebiedsteam
Wet	▪ Wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. ▪ Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK). ▪ Regeling Onderwijs Achterstandenbeleid.
Bekostiging	▪ 2 dagdelen op basis van peuteropvang ▪ 3e en 4e dagdeel gratis.

Doelgroep
De doelgroep voor PeuterPlus bestaat uit peuters (2 jaar tot de leerplichtige leeftijd van 4 jaar en 11 maanden) die meer nodig hebben dan het huidige, standaard aanbod van peuteropvang en VVE. Dit kan zijn omdat zij gedrags-, ontwikkelings- of opgroeiproblemen hebben. Het aanbod van geïndiceerde specialistische jeugdhulp is echter te zwaar voor deze groep. Ook 4-jarigen die nog niet helemaal klaar zijn voor het onderwijs kunnen gebruik maken van PeuterPlus in aanloop naar het reguliere basisonderwijs of SBO.

Aantal dagdelen en groep
De peuterplusgroep is 4 dagdelen per week geopend: maandag-, dinsdag-, donderdag- en vrijdagochtend van 08:30-12:30 (inclusief lunch). Het aantal dagen waarop het kind komt is in overleg. Het minimaal aantal dagen is twee. De groep bestaat uit maximaal 8 kinderen per dag en biedt een veilige omgeving met veel structuur en duidelijkheid.

Observatie en diagnostiek
Door observatie en diagnostiek ontstaat een zo volledig beeld van ieder kind en wordt vanuit een persoonlijk ondersteuningsplan (maatwerk) doelgerichte ontwikkelingsstimulering en behandeling ingezet. In de peuterplusgroep zijn dan ook twee pedagogisch medewerkers (pm'ers) werkzaam. Daarnaast is er een team van professionals betrokken zoals logopedist, orthopedagoog, motorisch remedial teacher.

Vanuit de observatie en diagnostiek is mogelijk dat jonge kinderen vanuit PeuterPlus alsnog doorstromen naar zwaardere ondersteuning, zoals BEC. Het is uiteraard ook mogelijk dat kinderen doorstromen naar een regulier aanbod peuteropvang. Bij terugplaatsing naar een reguliere voorschoolse voorziening, wordt uiteraard gezorgd voor een aansluitende overgang.

Overstap naar onderwijs
Vanaf 3,5 jaar wordt er gekeken naar de overstap naar een passende (onderwijs)plek. Wanneer de verwachting is dat het kind ook in het onderwijs extra ondersteuning nodig heeft, dan worden de onderwijsbehoeften van het kind in kaart gebracht. Ouders en kind worden door een onderwijsconsulent begeleid bij het vinden van passend onderwijs. In de gemeente Ooststellingwerf hebben we het volgende aanbod:

* Speciaal onderwijs (SO) is voor leerlingen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking en voor leerlingen die psychische problemen of gedragsproblemen hebben. Het speciaal basisonderwijs (SBO) is voor kinderen die zich in het regulier onderwijs niet optimaal ontwikkelen. Het gaat hier om leerlingen met lichtere problematiek.

Zodra kinderen naar BEC of SO-school gaan, zien we vaak dat ze niet meer uit het ingeslagen traject terugkomen. De ervaringen met SBO zijn dat er wel mogelijkheden zijn naar terugkeer in het reguliere onderwijs, al dan niet met extra ondersteuning. Het aanbieden van PeuterPlus kan er voor zorgen dat de doorstroom naar SBO in plaats van SO wordt bevorderd. Dat heeft vooral meerwaarde voor de kinderen zelf.

Het uitgangspunt is dat peuters van 4 jaar uit PeuterPlus uitstromen naar onderwijs. Als blijkt dat uitstroom naar onderwijs nog net een stapje te ver is voor de peuter, maar wel mogelijk is in de nabije toekomst, dan is er zogenaamde peuterverlenging mogelijk. Door inzet van extra maanden PeuterPlus kan een kind dan uitstromen naar een passende onderwijsplek. Deze peuterverlenging duurt maximaal 11 maanden, uiterlijk tot een leeftijd van 4 jaar en 11 maanden.

4. Doelen en resultaten: Wat willen we bereiken?
Wat we willen bereiken is dat peuters met een ontwikkelingsachterstand in Ooststellingwerf naar een peuteraanbod kunnen dat past bij hun ondersteuningsbehoefte. Dat betekent dat jonge kinderen zo licht mogelijk, zo passend mogelijk en zo dichtbij mogelijk ondersteund worden in hun ontwikkeling. Subdoelen hierbinnen zijn:

- Kinderen worden zo jong mogelijk **passend gestimuleerd in hun ontwikkeling** met het oog op een optimaal toekomstperspectief.
- Kinderen van 2 tot 5 jaar hebben minder reistijd naar een passend aanbod (**thuisnabij aanbod**).
- We **voorkomen toekomstige schade en escalatie van problemen bij jonge kinderen**.
- Kinderen en ouders ervaren meer continuïteit en stabiliteit in de overgang van peuteraanbod naar onderwijs, doordat doorstroom vanuit PeuterPlus naar SBO (in plaats van SO) mogelijk is.
- We **voorkomen overbehandeling** en besparen daarmee kosten. Minder kinderen maken gebruik van een BEC- of KDC-traject.
- De VE-groepen worden ontlast.

5. Partners: Wie zijn bij PeuterPlus betrokken?
Voor de uitvoering van PeuterPlus werken we als gemeente Ooststellingwerf samen met onderwijspartner Stichting Comprix en Scala (aanbieder van Peuterspeelgroepen in de gemeente Ooststellingwerf). Vanuit de Wet Kinderopvang dienen alle kinderopvanglocaties (peuterspeelgroepen) geregistreerd te zijn in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Dit geldt dus ook voor de PeuterPlus die door Scala zal worden geëxploiteerd.

Expertiseteam: toeleiding Peuterplus.
Het expertiseteam is verantwoordelijk voor de toeleiding naar en uitstroom van Peuterplus. Het team bestaat uit een vaste kern van afgevaardigden van Comprix, Scala en het gebiedsteam. Op afroep zijn het consultatiebureau (JGZ) en andere professionals beschikbaar. Het expertiseteam bepaalt of het aanbod Peuterplus de best passende plek is voor de peuter met een ondersteuningsvraag. Daarbij wordt gekeken naar het onderwijs-, opvang-, en zorgperspectief. Het expertiseteam werkt aan de hand van een handelingsplan

waarin alle afspraken omtrent de aanpak, de ontwikkeling van het kind, evaluatiemomenten zijn vastgelegd. Vanaf de leeftijd van 3,5 jaar kijkt het team naar een passende (onderwijs)plek.

Samenwerking tussen opvang en zorg
Er worden afspraken gemaakt tussen Comprix, Scala en het gebiedsteam van de gemeente Ooststellingwerf. Deze partijen werken samen aan:

- Het realiseren van één aanspreekpunt.
- Het vormgeven van de samenwerking en verwevenheid tussen de interne begeleider van Comprix en de pedagogisch medewerkers van de PeuterPlus.
- Het beleggen van het eigenaarschap/de regievoering van het handelingsplan van het kind. Zorg-coördinator en orthopedagoog werken hierin samen.

6. Locatie
In de gemeente Ooststellingwerf heeft Stichting Comprix verschillende basisscholen, waaronder een school voor speciaal basisonderwijs (SBO): *De Kampingerhof*. Deze school is voor leerlingen van 4 tot 12 jaar die zich door specifieke pedagogische en/of didactische onderwijsbehoefte niet optimaal ontwikkelen in het regulier onderwijs. Zij hebben vaak lichtere problematiek. In de meeste gevallen stromen deze leerlingen na groep 8 (of al eerder) terug naar regulier onderwijs.

Aan **De Kampingerhof** zijn verschillende professionals verbonden die samen met het onderwijsteam verantwoordelijk zijn voor de ondersteuning van de leerlingen. In het kader van Passend Onderwijs, een dekkend aanbod en zoveel mogelijk huis-nabij-onderwijs willen schoolbestuur Comprix en de directie van De Kampingerhof het aanbod van de school verbreden. Niet alleen om een bredere doelgroep 4-12 jarigen te bedienen, maar ook om een aanbod voor 2-4 jarigen te creëren. Juist door 2-4 jarige kinderen eerder passende ondersteuning te bieden is er meer tijd voor het bepalen van de behoeftes en het vinden van een geschikte doorstroomplek/passend onderwijsaanbod. Dit draagt bij aan een goede doorgaande lijn op het gebied van ondersteuning en ontwikkeling.

De ambities van Stichting Comprix en de aanwezigheid van professionals op een SBO maken de Kampingerhof een ideale en logische locatie voor de PeuterPlus. Het doel en aanbod van de PeuterPlus sluiten aan bij het aanbod van de SBO. Bovendien is er ruimte beschikbaar.

7. Pilotvoorstel
Het aanbod PeuterPlus start in de vorm van een pilot met een duur van vier jaar. In eerste instantie biedt de PeuterPlus plaats aan acht peuters. De pilot geeft de betrokkenen de kans om gaandeweg een aantal verbeterslagen te maken en het effect daarvan te monitoren. Ieder half jaar zal er een evaluatie plaatsvinden met afgevaardigden van Comprix, Scala en de gemeente Ooststellingwerf (beleid Onderwijs & Jeugd en afvaardiging van het gebiedsteam).
Halverwege het derde jaar van de pilot start de evaluatie en wordt met alle betrokken partijen een besluit genomen over het beëindigen of voortzetten van het aanbod PeuterPlus na het vierde jaar.

Voor de pilot worden de resultaatafspraken en de bekostiging vastgelegd in een incidentele subsidie op basis van de Algemene Subsidie Verordening Ooststellingwerf, zie hieronder onder het kopje Financiën.

8. Financiën: Wat gaat het kosten?
Met betrekking tot de financiën is er sprake van eenmalige kosten en jaarlijks, structurele kosten. Daar tegenover staan de baten als gevolg van de afname van trajecten specialistische jeugdhulp.

Eenmalige kosten
De ruimte waar PeuterPlus wordt aangeboden moet voldoen aan de Wet Kinderopvang. Dit betekent dat de binnenruimte en het buitenterrein moeten worden aangepast. Het gaat vooral om veiligheidsmaatregelen (hekwerk, fingersafe deuren, radiatorbescherming). Dit zijn eenmalige kosten.
In totaal gaat het om een bedrag van €22.000,00 en wordt volledig uit de NPO- middelen bekostigd collegebesluit mei 2024).

Structurele kosten

Vanuit Wet- en regelgeving is de PeuterPlus een peuterspeelgroep met Voorschoolse Educatie. De plus is de extra ondersteuning. Vanuit het principe *normaliseren* vinden wij het belangrijk dat er voor de PeuterPlus dezelfde regels gelden als voor het basisaanbod peuterspeelgroepen met VE. Dit betekent dat ouders van peuters naar draagkracht meebetalen voor de eerste en tweede dagdeel van Peuterplus. De werkwijze hiervoor is vastgelegd in de Subsidieregeling *Peuterspeelgroepen 2020*. Het derde en vierde dagdeel zijn gratis voor ouders. Voor de ouderbijdrage maken we gebruik van de adviestabel kinderopvang van de VNG.

Een schatting van de jaarlijkse kosten staan opgenomen in tabel 1. Deze omvatten de kosten voor de Peuterspeelgroep VVE, na verwerking van de ouderbijdrage. Verder omvatten de jaarlijkse kosten de inzet van expertise. Comprix draagt bij in de vorm van personele inzet (orthopedagoog en professionals van de Kampingerhof). De gemeente Ooststellingwerf dient de overige kosten te dragen.

Tabel 1: Inschatting jaarlijkse kosten pilot PeuterPlus.

Kosten Pilot Peuterplus per jaar	
Wat	**Kosten**
Peuterspeelgroep Vve (personeel, huisvesting, exploitatie); Dagdeel 1 en 2 Dagdeel 3 en 4	€45.000,00* €45.000,00
Inzet expertise (logopedist, motorisch remedial teacher, gedragswetenschapper)	€30.000,00
Totaal	**€120.000,00**
Inzet expertise Kampingerhof in Peuterplus (o.a. orthopedagoog)	Kosteloos beschikbaar gesteld door Comprix

*berekening op basis van VNG tabel oudertarief en inzet 1 MBO pedagoog en 1 HBO pedagoog. Er zijn in ieder geval twee medeweker nodig in verband met het vierogen principe.

Incidentele subsidie

Scala vraagt, als houder van het voorschoolse aanbod, ieder jaar van de pilot een incidentele subsidie voor de uitvoering van het *Projectplan Pilot PeuterPlus gemeente Ooststellingwerf* aan, daarbij de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Ooststellingwerf volgend. Deze subsidie kent een maximum van €120.000 euro per boekjaar (1 januari tot en met 31 december). De volgende activiteiten worden gesubsidieerd:

- Inrichting peuterspeelgroep
    - Personeel in de vorm van twee pedagogisch medewerkers;
    - Huisvesting;
    - Exploitatiekosten (o.a.schoonmaak);
- Inzet van expertise, bijvoorbeeld een logopedist, motorisch remedial teacher, gedragswetenschapper.

Scala dient jaarlijks, uiterlijk 13 weken na afloop van het betrokken boekjaar, een aanvraag tot vaststelling met eindverantwoording in te dienen, de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Ooststellingwerf volgend. Niet ingezette subsidie wordt teruggevorderd.

Scala is verantwoordelijk voor het aangaan van een overeenkomst (op basis van medegebruik) met Stichting Comprix.

Dekking

De investering het eerste en tweede jaar van de pilot wordt gefinancierd door de gemeente vanuit de budgetten: NPO, GOAB en jeugdhulp. Uiteindelijk, vanaf het derde pilot jaar, wordt PeuterPlus gedekt vanuit het Jeugdbudget. PeuterPlus is immers een voorziening voor een selecte doelgroep op basis van indicatie.

	Boekjaar 1 (2025)	**Boekjaar 2 (2026)**	**Boekjaar 3 (2027)**	**Boekjaar 4 (2028)**
NPO	€50.000,00			
OAB	€20.000,00	€20.000,00		
Jeugdhulp	€50.000,00	€100.000,00	€120.000,00	€120.000,00
Totaal	**€120.000,00**	**€120.000,00**	**€120.000,00**	**€120.000,00**

Financiële opbrengsten
Het opzetten van een PeuterPlus in onze gemeente leidt tot een besparing op specialistische jeugdhulp. De hoogte van de besparing is echter afhankelijk van een aantal factoren. Zo kent BEC verschillende ondersteuningstrajecten; licht en zwaar. Aan deze verschillende trajecten hangen ook verschillende prijskaartjes. Ook varieert jaarlijks het aantal peuters met een ondersteuningsbehoefte.
Om toch enigszins de besparing inzichtelijk te maken zijn de kalenderjaren 2022 en 2023 als meetpunt genomen.

In de periode 2022- 2023 waren er 12 unieke cliënten met een indicatie BEC. Gemiddeld gezien kostte in de periode 2022-2023 een **BEC traject €50.000** per cliënt.

Van de 12 cliënten waren 9 cliënten jonger dan vier jaar. Kijkend naar de ondersteuningsbehoefte en afgegeven BEC-trajecten was naar verwachting, voor vijf cliënten PeuterPlus een passend aanbod geweest. Uitgaande van €50.000 per jaar, per BECtraject, zou het voor 5 trajecten gaan om een totaal bedrag van €250.000,00. Afgezet naar de kosten van een PeuterPlus (€120.000,00 per jaar inclusief 8 peuters) zou dit een flinke besparing van ruim €130.000,00 betekenen.
Echter, zoals al eerder aangegeven is de exacte besparing afhankelijk van het aantal peuters in de PeuterPlus-groep, het aantal peuters met een ondersteuningsbehoefte en de zwaarte van de noodzakelijke ondersteuning.
Peuters die op dit moment al geplaatst zijn in BEC zullen het traject daar afmaken. We verwachten daarom dat de besparing in het eerste jaar van de pilot laag is en gedurende de volgende jaren oploopt.
Dit betekent dat er aan de voorkant een investering nodig is en de besparing volgt in de daarop volgende jaren.

Indirecte besparingen
Daarnaast zijn er indirecte besparingen. PeuterPlus is een preventief aanbod dat onder andere gericht is op het voorkomen van en/of verminderen van een onderwijsachterstand en het voorkomen van specialistische vormen van jeugdhulp. Als de inzet van PeuterPlus zorgt voor doorstroming naar een passende onderwijsplek, dan kan bijvoorbeeld de inzet van dagbehandeling of dagopvang (vormen van specialistische jeugdhulp) in de toekomst van de peuter voorkomen worden.

Minimale Baten per jaar	
Besparing jeugdhulp (BECtrajecten)	€130.000 euro
Indirecte baten	Nader te bepalen
Totaal	**€130.000 euro**

9. Monitoring en evaluatie
Monitoring en evaluatie is essentieel. In de beginfase zal de PeuterPlus elk half jaar goed geëvalueerd moeten worden om gericht te kunnen bijsturen, aanpassen en verbeteren. Daarbij kijken we ook naar de data van gespecialiseerde jeugdhulp. We gaan er niet vanuit dat het vanaf het begin perfect gaat. PeuterPlus moet een flexibele, zelfsturende en lerende voorziening zijn die constant op zoek is naar verbetermogelijkheden.

10. Globale planning

September 2024	Vaststellen Projectplan PeuterPlus Ooststellingwerf
September tot december 2024	Praktische afspraken PeuterPlus Aanpassingen binnen- en buitenruimte
Januari 2025	Start PeuterPlus
Juli 2025 (en vervolgens halfjaarlijks)	Tussenevaluatie alle betrokken partijen
Najaar 2027	Eindevaluatie
Q1/Q2 2028	Besluitvorming beëindigen pilot of voortzetten Peuterplus.
Q3/Q4 2028	Na besluit voortzetten PeuterPlus: PeuterPlus opnemen als onderdeel van de subsidieregeling peuterspeelgroepen, Vve en Peuterplus.